torek 15. februarja 2022

P9_TA(2022)0025

Gensko spremenjeni bombaž GHB614 (BCS-GHØØ2-5)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2022 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjen bombaž GHB614 (BCS-GHØØ2-5), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D076839/01 – 2021/3006(RSP))

(2022/C 342/04)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju osnutka izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB614 (BCS-GHØØ2-5), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D076839/01,

— ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi ([1]), zlasti členov 11(3) in 23(3),

— ob upoštevanju glasovanja Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 8. decembra 2021 in na podlagi katerega mnenje ni bilo sprejeto, ter glasovanja v odboru za pritožbe, ki je potekalo 31. januarja 2022, na podlagi katerega mnenje prav tako ni bilo sprejeto,

— ob upoštevanju členov 11 in 13 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ([2]),

— ob upoštevanju mnenja, ki ga je Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) sprejela 28. maja 2021 in objavila 7. julija 2021 ([3]),

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, v katerih je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov ([4]),

---

([1]) UL L 268, 18.10.2003, str. 1.

([2]) UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

([3]) Znanstveno mnenje odbora EFSA o gensko spremenjenem bombažu GHB614 za obnovitev odobritve v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-RX-018), strokovno glasilo agencije EFSA 19(7), leto 2021, 6671, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6671.

([4]) Evropski parlament je v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov. Poleg tega je v devetem zakonodajnem obdobju sprejel naslednje resolucije:
— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0028).
— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve za dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0029).
— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 in DAS-40278-9, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0030).

torek 15. februarja 2022

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0054).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 89788 (MON-89788-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0055).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja v promet za proizvode, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in podkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in NK603 × DAS-40278-9 ali so iz njih sestavljeni ali narejeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0056).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh, štirih ali petih genskih transformacijskih dogodkov Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 in GA21, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Svet (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0057).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. maja 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0069).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg in razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2018/1111 v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0291).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0292).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0293).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0365).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in MON 87411, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0366).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0367).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 88017 (MON-88Ø17-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0368).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 (MON-89Ø34-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0369).

— ob upoštevanju člena 112(2) in (3) Poslovnika,

— ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

A. ker je bilo z Odločbo Komisije 2011/354/EU ([5]) odobreno dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB614, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni (v nadaljnjem besedilu: gensko spremenjeni bombaž); ker področje uporabe navedene odobritve zajema tudi dajanje na trg proizvodov, ki niso živila in krma, ter vsebujejo gensko spremenjen bombaž ali so iz njega sestavljeni, za enako uporabo kot kateri koli drug bombaž, razen za gojenje;

B. ker je družba BASF SE s sedežem v Nemčiji v imenu družbe BASF Agricultural Solutions Seeds US LLC s sedežem v Združenih državah Amerike (v nadaljnjem besedilu: vložnik) 22. aprila 2020 v skladu s členoma 11 in 23 Uredbe (ES) št. 1829/2003 pri Komisiji vložila vlogo za obnovitev odobritve;

C. ker je agencija EFSA 28. maja 2021 o tej obnovitvi odobritve za gensko spremenjen bombaž sprejela pozitivno mnenje in ga objavila 7. julija 2021; ker je agencija EFSA 5. marca 2009 o prvotni odobritvi za gensko spremenjen bombaž sprejela pozitivno mnenje in ga objavila 10. marca 2009 ([6]);

D. ker gensko spremenjen bombaž izraža 5-enolpiruvil-šikimat-3-fosfat sintazo (2mEPSPS) koruznega izvora, ki je odporna na foliarne herbicide širokega spektra, ki se jih uporablja po vzniku in vsebujejo aktivno snov glifosat ([7]); ker je, drugače povedano, gensko spremenjen bombaž odporen na glifosat oziroma „komplementarni herbicid“;

E. ker v Evropi sicer samega olja iz bombaževih semen zaužijemo relativno malo, ga pa lahko vsebuje veliko različnih živilskih izdelkov, med katerimi so prelivi, majoneza, fini pekovski izdelki, čokoladni namazi in čips; ker se bombaž za krmo živali uporablja v glavnem v obliki tropine/otrobov iz bombaževih semen ali polnomastnih bombaževih semen ([8]); ker ga v obliki moke uživamo tudi ljudje;

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB614 × T304-40 × GHB119, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0080).
— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0081).
— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo DAS-81419-2 × DAS–44406–6, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0334).
— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij 1507, MIR162, MON810 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0335).
— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt 11 (SYN-BTØ11-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0336).

([5]) Odločba Komisije 2011/354/EU z dne 17. junija 2011 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjen bombaž GHB614 (BCS-GHØØ2-5), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 160, 18.6.2011, str. 90).

([6]) Znanstveno mnenje odbora o gensko spremenjenih organizmih o vlogi (sklic EFSA-GMO-NL-2008-51) za dajanje na trg na glifosat odpornega gensko spremenjenega bombaža GHB614 za uporabo v živilih in krmi ter uvoz in predelavo v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003, ki jo je oddala družba Bayer CropScience, Strokovno glasilo agencije EFSA; (7)3, str. 985, leto 2009, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2009.985.

([7]) Mnenje EFSA iz leta 2009, str. 7.

([8]) Znanstveno mnenje odbora EFSA o gensko spremenjenih organizmih o oceni gensko spremenjenega bombaža GHB614× T304-40 × GHB119 za uporabo v živilih in krmi v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-NL-2014-122), Strokovno glasilo EFSA 2021; 16(7):5349, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349, str. 22.

torek 15. februarja 2022

Neocenjevanje komplementarnega herbicida

F. ker je treba na podlagi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 503/2013 ([9]) oceniti, ali pričakovane kmetijske prakse vplivajo na izražanje preučevanih ciljev; ker je v skladu z omenjeno izvedbeno uredbo to še posebej pomembno pri rastlinah, ki so odporne proti herbicidom;

G. ker je iz številnih študij razvidno, da se pri gojenju gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, odpornih proti herbicidom, porabi več komplementarnih herbicidov, zlasti zaradi pojava plevela, odpornega proti herbicidom ([10]); ker torej lahko pričakujemo, da bo gensko spremenjen bombaž izpostavljen večjemu in večkratnemu odmerku glifosata, posledica tega pa so lahko večje količine njegovih ostankov v pridelku;

H. ker je agencija EFSA novembra 2015 sklenila, da glifosat verjetno ni rakotvoren, Evropska agencija za kemikalije pa je marca 2017 ugotovila, da njegova razvrstitev med rakotvorne snovi ni utemeljena; ker je po drugi strani Mednarodna agencija za raziskave raka, specializirana agencija Svetovne zdravstvene organizacije, leta 2015 glifosat razvrstila med snovi, ki verjetno povzročajo raka pri ljudeh; ker več najnovejših strokovno pregledanih znanstvenih študij potrjuje rakotvorni potencial glifosata ([11]);

I. ker po navedbah agencije EFSA za številne razgradne produkte glifosata, ki so relevantni za gensko spremenjene rastline, odporne proti njemu, ni toksikoloških podatkov, da bi lahko ocenili tveganja za potrošnike ([12]);

J. ker se šteje, da ocenjevanje ostankov herbicidov in njihovih razgradnih produktov na gensko spremenjenih rastlinah ne sodi na področje pristojnosti odbora agencije EFSA za gensko spremenjene organizme, in se zato ne izvaja v postopku odobritve gensko spremenjenih organizmov; ker je to sporno, saj so lahko prav genska sprememba vpliva na način razgradnje komplementarnih herbicidov v gensko spremenjenih rastlinah ter sestavo razgradnih produktov („metaboliti“) in s tem na njihovo toksičnost ([13]);

Pripombe pristojnih organov držav članic

K. ker so države članice v trimesečnem posvetovalnem obdobju agenciji EFSA predložile številne kritične pripombe ([14]), ker so med temi kritičnimi pripombami ugotovitve, da brez dejanskega sistema nadzora, ki bi omogočal specifično sledenje uporabe gensko spremenjenih organizmov ali njihovih stranskih proizvodov pri ljudeh ali živalih, ni mogoče doseči ustrezno oceniti varnosti porabe gensko spremenjenih organizmov v desetletnem obdobju, da so poročila o spremljanju (od leta 2011 do leta 2019) na več mestih pomanjkljiva in niso v skladu ne z Direktivo 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([15]) in ustreznimi smernicami ne s smernicami EFSA o okoljskem spremljanju po dajanju na trg gensko spremenjenih rastlin, da je bila predstavljena literatura (ki jo je posredoval vložnik) nezadostna in zato nepopolna ter da bo škropljenje gensko spremenjenega bombaža z višjimi koncentracijami glifosata, ki je po ugotovitvah iz študij toksičen za ljudi in živali, verjetno pustilo več ostankov herbicidov in metabolitov na pridelku ter posledično v prehranski in krmni verigi;

([9]) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 503/2013 z dne 3. aprila 2013 o vlogah za odobritev gensko spremenjenih živil in krme v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in o spremembi uredb Komisije (ES) št. 641/2004 in (ES) št. 1981/2006 (UL L 157, 8.6.2013, str. 1).

([10]) Glej na primer Bonny, S. (2016) *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Gensko spremenjene poljščine, odporne na herbicide, plevel in herbicidi: pregled in učinek), Environmental Management, januar 2016; 57 (1), str. 31-48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 in Benbrook, C. M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years* (Vpliv gensko spremenjenih poljščin na uporabo pesticidov v ZDA – prvih šestnajst let), Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, zvezek 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

([11]) Glej na primer: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610, in https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

([12]) Sklep agencije EFSA o strokovnem pregledu ocene tveganja pesticidov z aktivno snovjo glifosat, Strokovno glasilo EFSA 2015; 13 (11):4302, str. 3, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302.

([13]) To velja za glifosat, kot je navedeno v obrazloženem mnenju agencije EFSA o pregledu veljavnih mejnih vrednosti ostankov za glifosat v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 396/2005, Strokovno glasilo EFSA 2018; 16(5):5263, str. 12, https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263.

([14]) Pripombe držav članic, dostopne prek registra vprašanj agencije EFSA (sklic: EFSA-Q-2014-00721): https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions.

([15]) Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS – Izjava Komisije (UL L 106, 17.4.2001, str. 1).

Spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije

L. ker Uredba (ES) št. 1829/2003 določa, da gensko spremenjena živila in krma ne smejo imeti škodljivih učinkov na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje in da mora Komisija pri pripravi osnutka sklepa upoštevati vse ustrezne določbe prava Unije in druge legitimne dejavnike, pomembne za obravnavano zadevo; ker bi morali ti legitimni dejavniki vključevati obveznosti Unije na podlagi ciljev trajnostnega razvoja OZN, Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti;

M. ker posebna poročevalka OZN o pravici do hrane v poročilu iz leta 2017 ugotavlja, da imajo nevarni pesticidi katastrofalne posledice za zdravje, zlasti v državah v razvoju ([16]); ker je cilj trajnostnega razvoja 3.9 OZN do leta 2030 občutno zmanjšati število primerov smrti in bolezni zaradi izpostavljenosti nevarnim kemikalijam ter onesnaženosti zraka, vode in tal ([17]); ker bi odobritev uvoza gensko spremenjenega bombaža povečala povpraševanje po tej kmetijski rastlini, tretirani z glifosatom, s čimer bi se povečala izpostavljenost delavcev in okolja v tretjih državah; ker je to tveganje za delavce in okolje še posebej problematično pri gensko spremenjenih kmetijskih rastlinah, odpornih proti herbicidom, saj se pri njih uporabijo večje količine herbicidov;

N. ker bi lahko po strokovno pregledani študiji, objavljeni leta 2020, Roundup, eden najbolj razširjenih herbicidov na osnovi glifosata, povzročil izgubo biotske raznovrstnosti, zaradi česar bi ekosistemi postali ranljivi za onesnaževanje in podnebne spremembe ([18]);

Nedemokratičen postopek odločanja

O. ker pri glasovanju Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 8. decembra 2021, in na podlagi katerega mnenje ni bilo sprejeto, kar pomeni, da države članice odobritve niso podprle s kvalificirano večino; ker pri glasovanju v odboru za pritožbe, ki je potekalo 31. januarja 2022, na podlagi katerega mnenje prav tako ni bilo sprejeto;

P. ker Komisija priznava, da je problematično, da mora še vedno sprejemati sklepe o odobritvi gensko spremenjenih organizmov, ki jih ne podpira kvalificirana večina držav članic, kar bi morala biti kvečjemu izjema, vendar je zdaj to postalo pravilo pri odločanju o odobritvi gensko spremenjenih živil in krme;

Q. ker je Evropski parlament v osmem zakonodajnem obdobju sprejel skupno 36 resolucij, v katerih nasprotuje dajanju gensko spremenjenih organizmov za živila in krmo na trg (33 resolucij) ter gojenju teh organizmov v Uniji (tri resolucije); ker je v devetem zakonodajnem obdobju že 21-krat nasprotoval dajanju gensko spremenjenih organizmov na trg; ker niti ene odobritve teh gensko spremenjenih organizmov ni podprla kvalificirana večina držav članic; ker razlogi, zakaj države članice ne podpirajo odobritve, vključujejo nespoštovanje previdnostnega načela v postopku odobritve in znanstvene pomisleke v zvezi z oceno tveganja;

R. ker je Komisija sama priznala demokratični primanjkljaj, odsotnost podpore držav članic in nasprotovanje Parlamenta, a vseeno še naprej sprejema odobritve za gensko spremenjene organizme;

S. ker ni treba spreminjati zakonodaje za to, da bi lahko Komisija zavrnila odobritev, če je kvalificirana večina držav članic v odboru za pritožbe ne podpre ([19]);

([16]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx
([17]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/
([18]) https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906
([19]) Komisija v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) št. 182/2011 lahko nadaljuje postopek odobritve, če v odboru za pritožbe ni podpore kvalificirane večine držav članic, vendar to ni nujno.

torek 15. februarja 2022

1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (ES) št. 1829/2003;

2. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije ni v skladu s pravom Unije, saj ni skladen s ciljem Uredbe (ES) št. 1829/2003, namreč da se v skladu s splošnimi načeli iz Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]) omogoči visoka raven varstva življenja in zdravja ljudi, zdravja in zaščite živali ter okoljskih interesov in interesov potrošnika v zvezi z gensko spremenjenimi živili in krmo, ob tem pa zagotovi učinkovito delovanje notranjega trga;

3. poziva Komisijo, naj umakne osnutek izvedbenega sklepa;

4. znova poziva Komisijo, naj ne odobri gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, ki so odporne proti herbicidom, dokler ne bodo zdravstvena tveganja, povezana z ostanki, docela raziskana za vsak posamezni primer, kar zahteva celovito oceno ostankov škropljenja gensko spremenjenih kmetijskih rastlin s komplementarnimi herbicidi ter oceno razgradnih produktov herbicidov in morebitnih kombiniranih učinkov, vključno s samo gensko spremenjeno rastlino;

5. pozdravlja, da je Komisija v pismu z dne 11. septembra 2020 poslancem končno priznala, da je treba pri odločitvah o odobritvi gensko spremenjenih organizmov upoštevati trajnostnost ([21]); vendar je globoko razočaran, ker Komisija še naprej dovoljuje uvoz gensko spremenjenih organizmov v Unijo, čeprav Parlament vedno znova temu nasprotuje, večina držav članic pa glasuje proti;

6. poziva agencijo EFSA, naj zahteva podatke o posledicah uživanja živil in krme iz gensko spremenjenih rastlin za črevesno floro;

7. znova poziva Komisijo, naj upošteva obveznosti, ki jih ima Unija po mednarodnih sporazumih, kot so Pariški sporazum o podnebnih spremembah, Konvencija OZN o biološki raznovrstnosti in cilji OZN za trajnostni razvoj; ponovno poziva, naj se osnutkom izvedbenih aktov priloži obrazložitveni memorandum, v katerem je pojasnjeno, kako podpirajo načelo neškodovanja ([22]);

8. poudarja, da predlogi sprememb, ki jih je Evropski parlament sprejel 17. decembra 2020 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 182/2011 ([23]) in služijo kot podlaga za pogajanja s Svetom, določajo, da Komisija ne odobri gensko spremenjenih organizmov, če za to ni podpore kvalificirane večine držav članic; vztraja, naj Komisija spoštuje to stališče, in poziva Svet, naj nemudoma nadaljuje delo in sprejme splošni pristop k tej zadevi;

9. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

([20]) Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

([21]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

([22]) Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru (UL C 270, 7.7.2021, str. 2), odstavek 102.

([23]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0364.